

439 / Langmannovo drama ze života barvířů Bartoš Tuřanský mohl po Národním divadle jako první sehrát spolek Žižkovan na jevišti v zahradě U zlatého soudku, 1901.

ul.). 20.-30. léta ČOB Tyl. Členem cca 7 let technický úředník Jar. Marvan (1901-1974, od 1954 h. ND), 1921 h. ve hrách Deskovy statek - Fistr (Štech), Skryté štěstí (Sudermann), Večernice (Kukla). 1925 DS Tyl z nevyhovujícího jeviště U Kurelů do Masarykovy síně. DS v té době tvořilo několik rodin, mj. Bohumil a Jindř. Šindelářovi (1927 např. Raisino utrpení, v hl. roli Jindř. Šindelářová, 20 let členkou DS), Maršákoví, v dalším desetiletí i jejich synové. Ve 40. letech předsedou Boh. Šindelář. Za 2. svět. v. mj. r. Jar. Tumlíř, h. milovnických rolí Rud. Krasl, h., r. a v. např. J. Nesvadba (*1921), student UMPRUM, v DS též jeho bratr, student reálky Miloš Nesvadba (*1925, později h. ND), h. a scénografické návrhy. Mj. 1940 Loupežník, účast na JH, Zvědavé ženy (Goldoni), Šprýmy Hanse Sachse, Veronika (Faltis),

Hanička (Hauptmann), 1943 Zmoudření Dona Quijota, r. Jar. Tumlíř, Quijote h. Rychtařík, viz obr. s. 344. Těž patrně Máj (Mácha), insc. z Nerudových Povídek malostranských aj. Kurzy pro členy, maskérství vyučoval např. VI. Hlavatý, učil i dr. Haller z konzervatoře. 1943 23 činných členů, účast na JH. V té době zač. r. i Jar. Šindelář (1914-1993, později div. odd. ÚDLUT, ÚKVČ), do 1950 r. např. Posvátný plamen (Maugham), Přátelství (Kožík), Stará historie (Zeyer), Maryša (Mrštíkovic), Kulička (Mau-passant), Měsíc nad řekou (Šrámek). V DS Tyl zač. za války i Jiří Beneš (1915-1977, od 1955 šéfredaktor čas. Ochotnické divadlo, Amatérská scéna, autor několika knih o ODi, např. Včerejšek, dnešek a zítřek ochotnického divadla, Cesty mladého divadla, lektor a člen mnoha porot včetně JH, předseda ÚPS-d ÚDLUT a ÚKVČ, významná osobnost českého ODi). 1951 DS Tyl do ROH, jako samostatná skupina Divadla LUT h. v Masarykově síni, např. 1959 Nepokojné hody sv. Kateřiny (Dietl), jedna z posledních insc. DS. 1895 vznik *DrO Husova sboru*, cílem podporovat nemajetné studenty pražských vysokých škol, h. v sálech hostinců Na Kokoříně, U Svatošů, U krále brabantského, U Trmalů, větší podniky pořádány v Bezovce. H. i velké scény na návrší Vítkova. Představiteli DrO např. R. Kanders, V. Macháčková a Míla Pačová (1887-1957, profes. h., od 1911 Uranie ad., od 1934 ND). 1925-1939 jako Dramatický klub Husova fondu.

1897 zal. Nár. dělnická beseda *Probuzení*, DrO. Mezi válkami h. v div. sále U Leinerů, mj. Návrat českého legionáře. Člen ÚMDOČ. Ve 30. letech h. v Masarykově síni. 1947 oslavila 50 let činnosti, Pražský flamendr, r. K. Kovanda. 1897-1898 *Vítkov*.

1899 zal. *Vzdělávací beseda Klicpera* v Žižkově, h. od 1898 v letním divadle U Matoušků v Riegrově ul.

Po 1900

1903-1939 ČOJ *Sladkovský* (Karel S., 1823-1880, novinář a politik, organizátor sbírek na ND). 1905-1914 Beseda div. ochotníků *Lumír*, od 1925 jako SDO, obnoven 1932. 1906-1951 *ČOB Neruda*, od 1949 jako *Divadlo práce*. 1907-1922 Ochotnická a vzdělávací beseda *Šamberk* (Fr. Ferd. Š., 1838-1904, h., dramatik, pův. ochotník Švestkova divadla, PD, ND).

1907-1939 *ČOB Šimanovský* (Karel Š., 1826-1904, h., r. z ochoty do 1848, od 1852 Stavovské, PD, ND), od 20. let člen ÚMDOČ. 1907-1923 Ochotnicko-vzdělávací spolek *Dělnické divadlo*, např. 1908 *Nepřítel lidu* (Ibsen). 1912-1920 *Spolek pro zřízení a udržování dělnického divadla pro XII. a XIII. volební okres*.

